

Onderwerp **VDG Drents plan van aanpak sturing GR**

Informatie

Datum	20 mei 2021	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Carin Bodewes	☐ Financieel adviseur:
Zaaknummer	2212263	☐ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	Burgemeester	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
	Damsma	☐ Communicatieadviseur:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Inkoopadviseur:
		☐ Team:
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

Er zijn de afgelopen jaren vele acties geweest om de grip op de GR-en te verbeteren. Tot op heden is een duidelijke sturing op de GR-en nog niet voldoende gelukt. Eind 2018 hebben de Drentse griffiers het VDG-bestuur om hulp gevraagd bij het vergroten van de sturing op GR-en en werd besloten om hiervoor gezamenlijk een nieuwe werkgroep GRIP op GR-en (hierna: GRIP) in te stellen. Deze werkgroep heeft vooral ook gekeken naar wat er in het verleden al is gedaan en brengt veel dingen samen in deze notitie. Ondertussen wordt er op rijksniveau gewerkt aan een volgende aanpassing van de Wgr.

In het Seniorenconvent is de procedure om te komen tot een reactie namens de raad van Midden-Drenthe in deze consultatiefase afgestemd. Dat heeft geleid tot agendering van deze rapportage voor een openbare bespreking.

Voorstel

Toelichting voorstel

Voorliggende notitie ter consultatie voor te leggen aan de GR-directies, de colleges, de raden, de gemeentesecretarissen en het VDG-PHO Financiën en daarbij een reactie te vragen op de voorstellen uit deze notitie:

- Eenduidige procedure in Drenthe voor behandeling van kaderbrieven en ontwerpbegrotingen van GR-en (zie: hoofdstuk 1)
 - o **Invoeren Najaarsoverleggen**

Bij deze overleggen gaan raadsleden in gesprek met hun vertegenwoordigers in het AB van een GR op het moment dat de GR-en op het punt staan te beginnen aan hun kaderbrieven. Zo worden raadsleden in de gelegenheid gesteld hun kaders en aandachtspunten voor de GR-en mee te geven voordat er ook nog maar iets op papier staat. Een effectief Najaarsoverleg vergt een goede voorbereiding waarbij de raden van tevoren in ieder geval een gespreksnotitie krijgen met een korte beschrijving van de uitdagingen die de GR-en zien voor het jaar waarover de kaderbrief gaat. Zowel de organisatie van het Najaarsoverleg als de regie op de voorbereiding ervan ligt bij de griffiers. Gebruikelijk in Zuid-West Drenthe was om rond deze tijd een gezamenlijke bijeenkomst te organiseren met de verschillende GR-en om met elkaar

hierover het gesprek aan te gaan. Deze aanbeveling sluit daar bij aan en legt alleen de nadruk meer richting een gesprek met de vertegenwoordigers in het AB van de GR-en.

- **Invoeren Intergemeentelijke Deelnemersoverleggen**
Om tijdig op zoek te gaan naar gemeenschappelijke belangen van meerdere deelnemers is het aangewezen moment de totstandkoming van de kaderbrief. De werkgroep GRIP adviseert om dit instrument toe te voegen en voor iedere GR een Intergemeentelijk Deelnemersoverleg (IDO) te introduceren. Dit overleg is het meest effectief als dit alleen een overleg van ambtenaren van de deelnemende gemeenten is en erop is gericht om coalities te vinden. Dit is daarom geen directe actie voor de raad maar betreft een ambtelijk overleg.
- **Vervroegen aanleverdatum kaderbrieven naar 15 december**
De eerdere afspraak om de kaderbrieven uiterlijk 1 februari naar de deelnemende raden te sturen en het wettelijk voorschrift om dit uiterlijk 15 april te doen, sluiten niet aan bij de praktijk. De notitie geeft aan dat de meeste GR-en hun kaderbrief al in december klaar hebben. Dan ligt een gesprek op een eerder moment voor de hand. In het Seniorenconvent werden vragen gesteld bij de haalbaarheid van deze vervroeging. Meer een onderwerp om vanuit de GR-en op te reageren dan vanuit de raad.
- **Afzien van zienswijzeprocedure voor kaderbrieven**
Gezien de tijd tussen verzending kaderbrief en schrijven ontwerpbegroting is het bijna onmogelijk om een volwaardige zienswijzeprocedure voor kaderbrieven te introduceren. De werkgroep stelt voor om hiervan af te zien en reacties te betrekken bij de begroting. Daarom adviseert de werkgroep GRIP de raden om wel te reageren op de kaderbrieven, maar geen formele zienswijzeprocedure te introduceren. Het is aan de raad om op dit voorstel te reageren.
- **Informatiemarkt (gezamenlijk)**
Ook in Zuid- West Drenthe wordt al gewerkt met een Informatiemoment voor GR-en ter voorbereiding op de bespreking van de begrotingen. Deze wordt vaak met intergemeentelijk georganiseerd met alle GR-en in die gemeenten en op het moment dat de ontwerpbegrotingen zijn verstuurd maar nog niet zijn behandeld in de raden. De invulling van de markten als jaarlijks bijpraatmoment met de GR-directeuren, ligt bij de griffiers, daarbij wordt meegegeven dat het doel is dat er goede wederzijdse uitwisseling van informatie plaatsvindt tussen raden en GR-en. Het is aan de raad om aan te teven of de huidige vorm aan de wensen voldoet om hierover met elkaar het gesprek aan te gaan.
- **Invoeren Verantwoordingsgesprekken**
De werkgroep GRIP adviseert om vervolgens voorafgaand aan of tegelijk met de behandeling van de ontwerpbegrotingen in de raden een Verantwoordingsgesprek te organiseren waarin de AB-leden verantwoording afleggen aan hun raden. Dit gesprek is vergelijkbaar met het Najaarsoverleg, waarbij het verschil is dat bij het Najaarsoverleg de raadsleden vanuit hun kaderstellende rol in gesprek gaan en bij het Verantwoordingsgesprek vanuit hun controlerende rol. Ook het organiseren van dit gesprek ligt bij de griffiers. Dit is een extra stap ten opzichte van dit moment. Dat kan worden gecombineerd met behandeling van de stukken in de verschillende commissies. Het is aan de raad om op dit voorstel te reageren.
- **Invoeren uiterlijke data voor behandeling P&C-stukken in raden**
Om samenwerking te zoeken en zoveel mogelijk tot gelijklopende of zelfs gezamenlijke reacties en zienswijzen te komen is afstemming ook in termijn noodzakelijk. De werkgroep laat het aan de raden om zelf de manier van afstemming in te vullen en doet daarover geen voorstel. Een voorwaarde voor het kunnen samenwerken is wel dat in alle raden de kaderbrieven en ontwerpbegrotingen op ongeveer hetzelfde moment worden behandeld, daarom zijn in het overzicht hiervoor uiterlijke data voor behandeling P&C-stukken in de raden opgenomen.
- **Eenduidige vorm voor kaderbrieven voor heel Drenthe (zie: hoofdstuk 2)**
De werkgroep doet het voorstel voor een aantal opleggers zodat de GR-en in Drenthe alle raden op uniforme wijze informeren. Het is aan de GR-en om een uitspraak te doen of deze opleggers haalbaar zijn. Het is aan de raden om aan te geven of het model aan die verwachting voldoet (zie bijlagen met voorbeeld).

- **Invoeren Drentse oplegger GR-en voor kaderbrieven en ontwerpbegrotingen.** Idem zie hierboven maar hierbij gaat het om informatie gericht op de raden. Voldoet deze?
- **Meer grip op financiële uitdijing GR-en** (zie: hoofdstuk 3)
De werkgroep stelt voor met een aantal financiële spelregels te werken naar voorbeeld van Noord-Holland. Doel hiervan is om in raden en colleges wordt vrijwel ieder jaar geconstateerd dat de begrotingen van de GR-en alleen maar uitzetten en dat daar weinig grip op te krijgen is. Van tijd tot tijd, zeker in financieel moeilijke tijden, proberen gemeenten taakstellingen op te leggen, maar zelden succesvol en vaak weinig doelgericht of onderbouwd. Daarbij komt dat de verhouding tussen GR-begroting en gemeentebegroting soms mank loopt omdat er geen afspraken zijn over bijvoorbeeld indexering. Drenthe-brede financiële kaders zouden daarbij kunnen helpen.
- **Invoeren financiële spelregels Drentse GR-en**
De spelregels hebben betrekking op de indexatie, de deelnemersbijdrage en het weerstandsvermogen. Vooral wijzigingen gedurende het lopende begrotingsjaar worden daarin gereguleerd. Het is primair aan de GR-en om aan te geven of deze spelregels haalbaar zijn. De raden kunnen reageren in hoeverre het zorgt voor meer grip t.a.v. financiële aanpassingen bij de GR-en voor de raden.

Na de consultatie en met inachtneming van de ontvangen reacties in juli een definitief besluit nemen over de genoemde voorstellen in het VDG-bestuur en de Drentse Griffierskring.

In de bijlage is een voorzet gegeven voor een reactie richting de VDG vanuit de raad.

Gevraagd wordt aan de commissie AB om daarop in de bespreking te reageren en deze voorzet desgewenst aan te vullen.

Ter informatie is de reactie die vanuit het college op dit plan is gegeven als bijlage bij de stukken gevoegd.

Alternatieven

Ten aanzien van dit voorstel is het alternatief om niet mee te gaan in deze Drenthe brede aanpak. Voor zover het om afwegingen binnen de gemeente zelf gaat (manier van bespreking en voorbereiding) laat het voorstel mogelijkheid tot maatwerk. Ten aanzien van meer structurering van voorstellen op inhoud en wat termijnen betreft ligt het op de weg van de GR-en om aan te geven of dit haalbaar is. De raad kan via dit voorstel reageren of het aansluit bij de wensen voor duidelijkheid.

Randvoorwaarden

Belangrijke randvoorwaarde is dat alle partijen het over de afspraken eens worden. Dat vergt de nodige afstemming vandaar deze consultatieronde.

Risico's

Voor de uitvoering van de afspraken in deze notitie is de bereidheid om mee te werken bij alle partijen doorslaggevend. De afspraken worden namelijk niet formeel vastgelegd. Toch verwacht de werkgroep GRIP dat de afspraken zullen worden gevolgd, gezien het gezamenlijke belang om een goede werkwijze rond GR-en te krijgen. De werkgroep GRIP gaat ervanuit dat de afspraken niet verder geformaliseerd hoeven te worden, maar adviseert wel een evaluatiemoment in te plannen na twee jaar.

Financiële gevolgen

Geen directe financiële gevolgen.

Personele gevolgen

Dit voorstel heeft geen personele gevolgen.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Publicatieniveau

Het voorstel is openbaar.

Overig

Vervolgprocedure/communicatie

De werkgroep van de VDG heeft gevraagd uiterlijk eind mei 2021 te willen reageren. Omdat de fractievoorzitters er de voorkeur aan geven om via bespreking in commissie en raad tot een standpunt te komen, wordt die termijn niet gehaald. Dat is door de griffier via de mail teruggekoppeld aan de contactpersonen van de werkgroep van de VDG. De afspraak is dat de griffier na bespreking in de commissie een tussenstand meldt richting deze contactpersonen.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief VDG
- VDG Drents plan van aanpak sturing GR
- Concept reactie brief namens de raad Midden-Drenthe.
- Reactie op het plan die verzonden is namens het college van Midden-Drenthe.